

**TURAN
SECURITY**

OWASP TOP O'NTA ZAIFLIKLARI

ODDIY TILDA

01

BROKEN ACCESS CONTROL

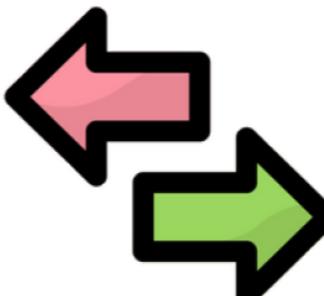
Foydalanuvchi o'ziga berilgan huquqdan tashqarida harakat qilishga imkon beruvchi va saytga kirish nazoratini amalga oshirishdagi zaiflik tufayli broken access control yuzaga keladi.

Oddiy Foydalanuvchi

User ID : 456

abc.uz

User ID : 123 so'rovini ushlab, uni 456ga
o'zgartiring

Admin Huquqli Foydalanuvchi

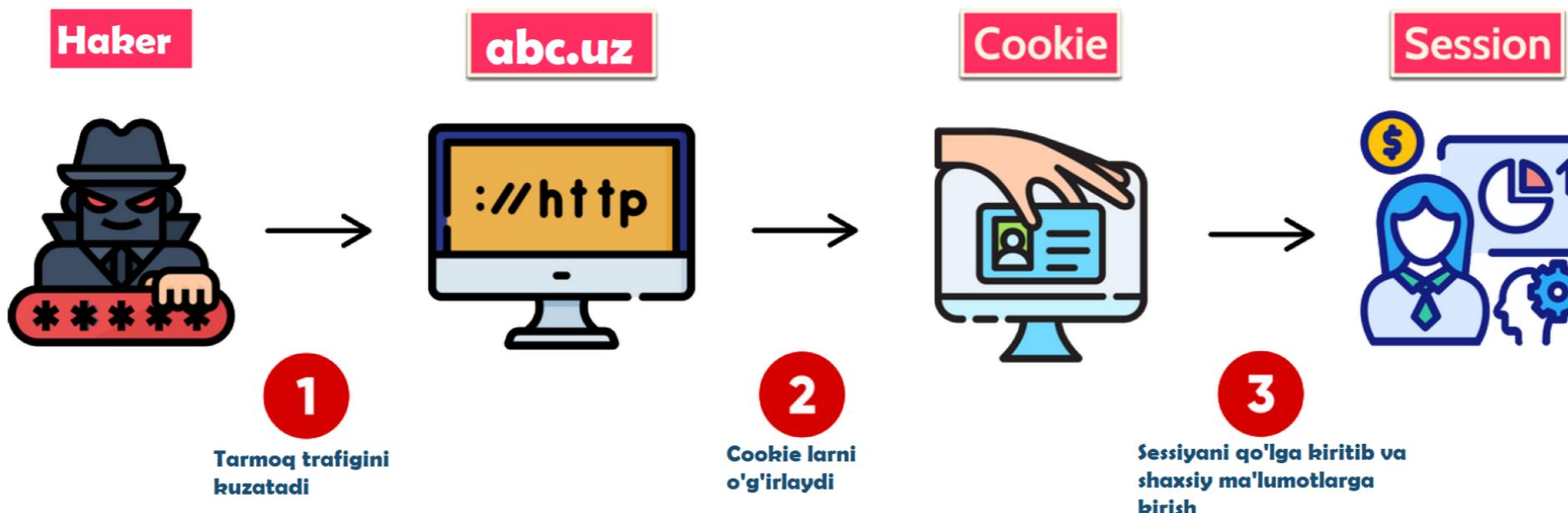
User ID : 123

Misol uchun, hujumchi ilovadagi zaiflikdan foydalanib, o'ziga tegishli bo'limgan ma'lumotlarga yuqoriroq huquq bilan tizimga kirishi va ruxsat etilmagan harakatlarni bajarishi mumkin.

02

CRYPTOGRAPHIC FAILURE

Kriptografik xatolik zaifligi ma'lumotlarni ochiq matn tarzda saqlash yoki uzatishda, yoki ma'lumotlarni eski yoki kuchsiz shifrlash bilan himoya qilishga urinishda yuzaga kelishi mumkin.

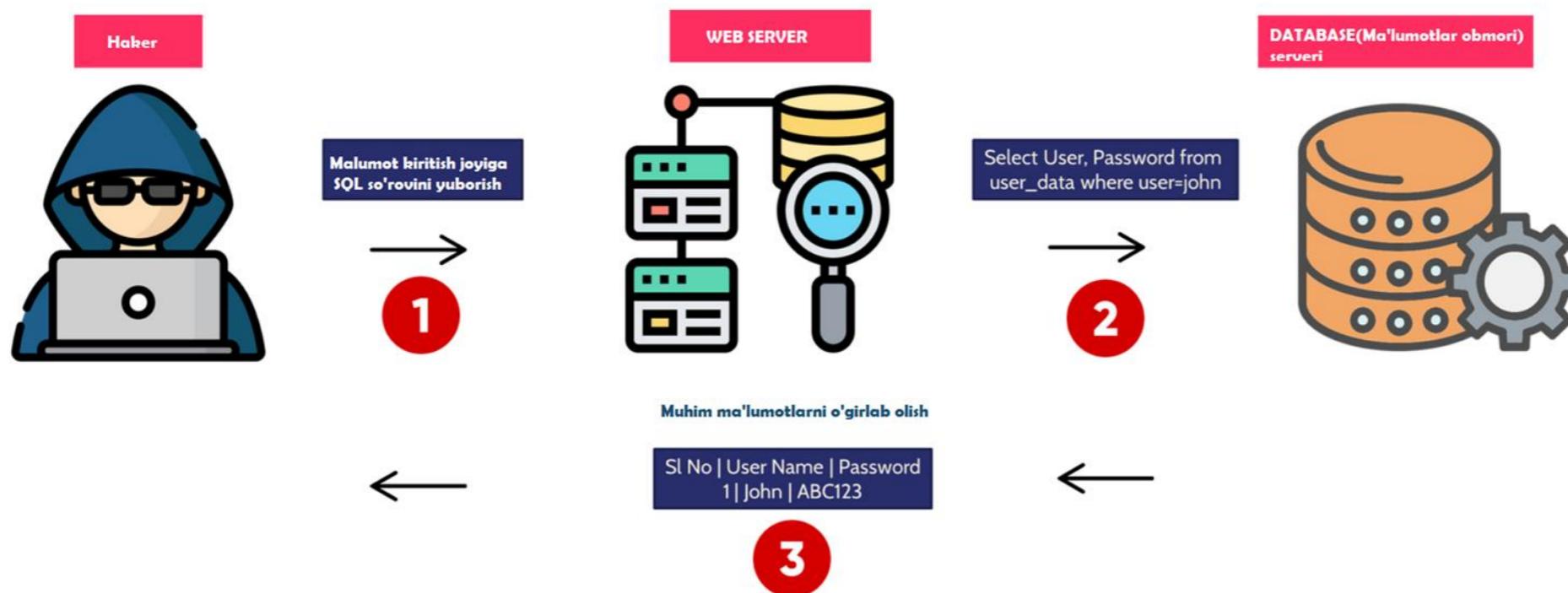

Misol uchun, barcha sahifalar uchun TLS (Transport Layer Security)ni majburiy bo'lмаган saytni ko'rib chiqaylik. Hujumchi foydalanuvchining sessiya cookielarini o'g'irlaydi va keyin bu cookieni o'zining browseriga qo'yib, foydalanuvchining (autentifikatsiya qilingan) sessiyasini o'g'irlaydi, foydalanuvchining shaxsiy ma'lumotlariga ega bo'ladi.

03

INJECTION

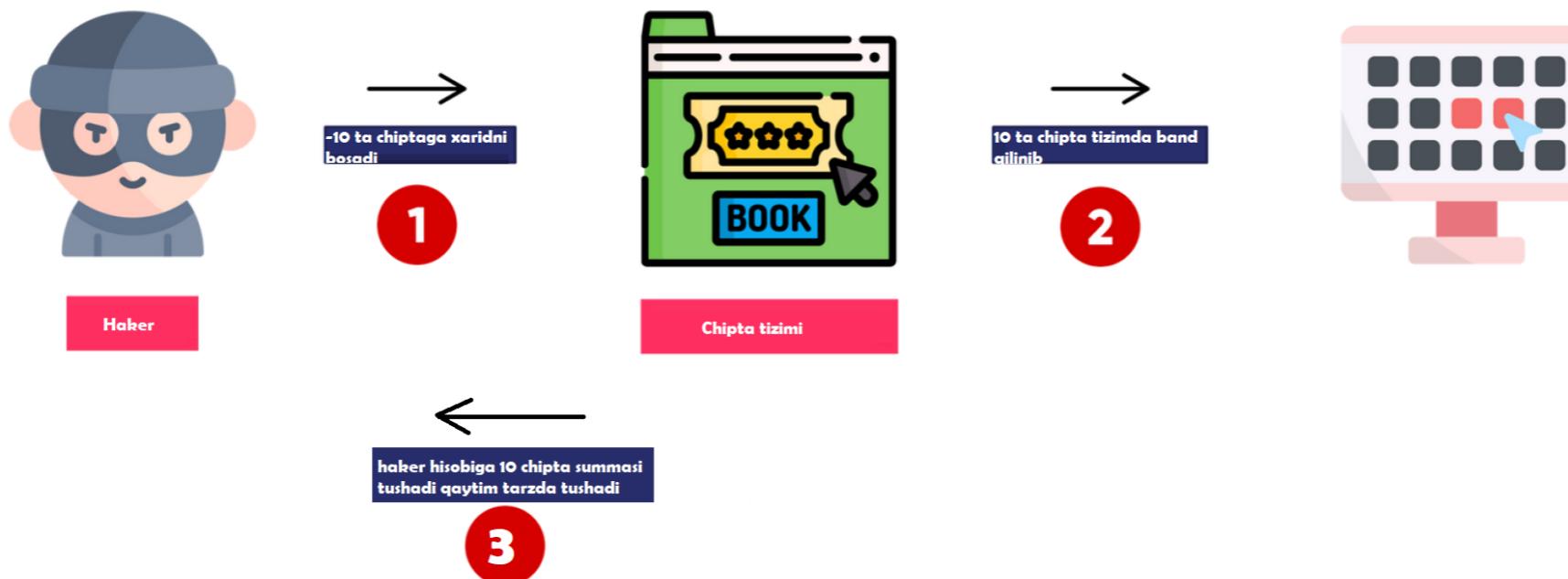
Injection hujumlari xavfsizlikka tahdid soluvchi zaifliklarning bir turi bo'lib, ular ilova foydalanuvchisi kiritgan ma'lumotlarni olib, xavfsiz bo'lmagan tarzda ishlatganda yuzaga keladi.

Injection hujumlari eng xavfli hujumlardan biridir. Bu hujumlarda shunchaki zararli ma'lumotlarni yuborib, ilovani u bajarishi kerak bo'lmagan ishlarni bajarishga majbur qiladi.

04 INSECURE DESIGN

Xavfsiz bo'Imagan dizayn "yetarli yoki samarali bo'Imagan boshqaruv dizayni" sifatida ifodalanadi.

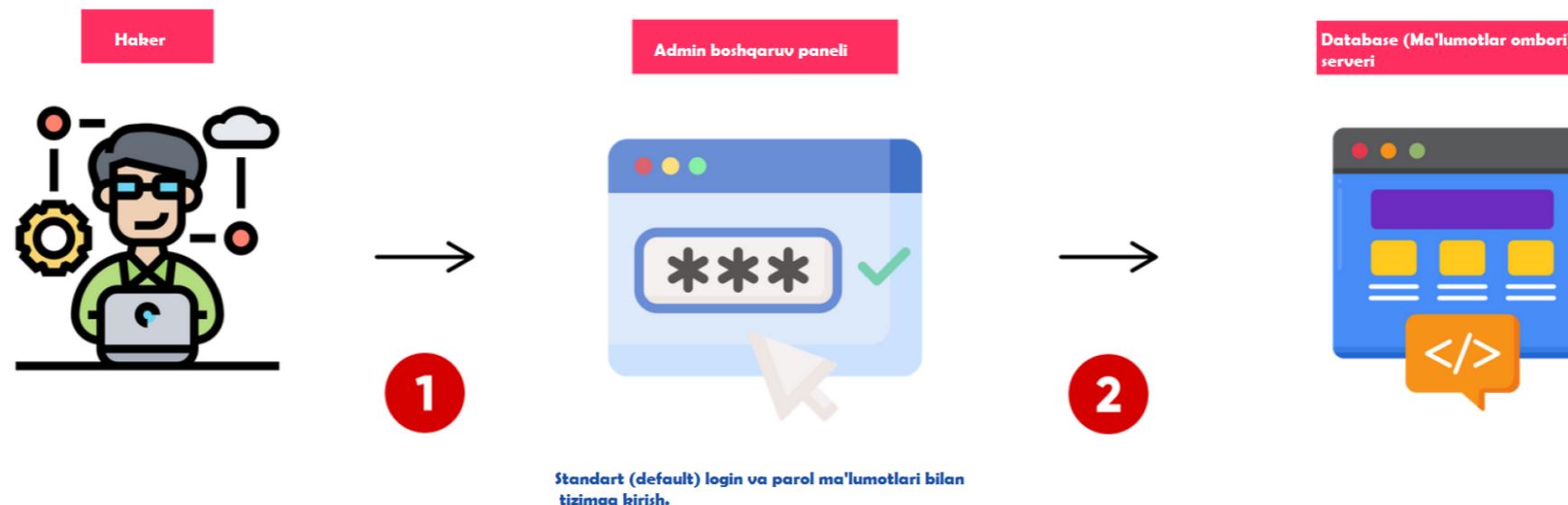

Masalan, zararli niyatli shaxs -10 ta chipta buyurtma qilishi mumkin, chunki ilova mantiqidagi foydalanuvchi chiptalar soniga manfiy qiymat kiritishi mumkinligi hisobga olinmagan. Tizim avtomatik tarzda foydalanuvchi chiptani bekor qilgani uchun pul qaytarishi kerak deb javob beradi. Natijada, zararli foydalanuvchi chipta bron qilish va pul ishlash imkoniyatiga ega bo'ladi.

05

SECURITY MISCONFIGURATION

Noto'g'ri sozlamalar bilan bog'liq zaifliklar – bu dasturiy ta'minot komponentlari konfigidagi(sozlamasidagi) kamchiliklar bo'lib, masalan masofadan boshqarish funksiyalari kabi keraksiz xizmatlar yoqilgan bo'lishi mumkin.

Masalan, veb-server dasturida standart foydalanuvchi login va parollari qoldirilgan mumkin, bu esa zararli foydalanuvchi tizimga kirish imkonini beradi. Yoki dastur tarkibida konfiguratsiya fayllari va skriptlar kabi namunaviy fayllar bo'lishi mumkin, ular haker tomonidan ekspluatatsiya qilinishi ehtimoli bor.

06

VULNERABLE COMPONENTS

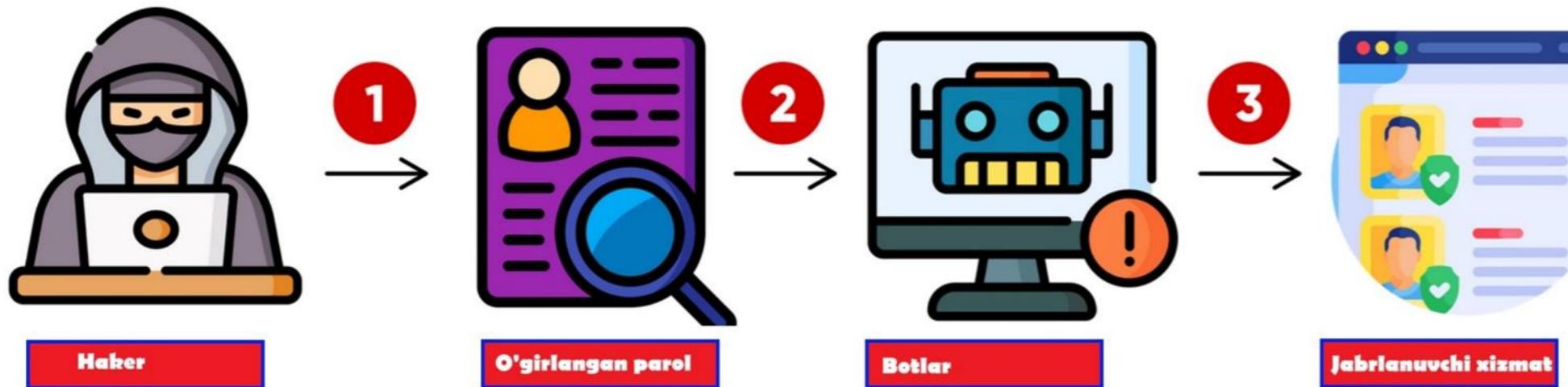
"Zaif" yoki "eski" komponentlar atamasi. Illova yoki dasturdagi eski kodlar xakerlik yoki boshqa yo'llar bilan xavfsizlikka putur yetkazilishi mumkin bo'lgan dasturiy ta'minotdagi kamchiliklar uchun ishlataladi.

Xaker eski komponentlarning zaifliklaridan foydalanishi mumkin va ruxsatsiz ma'lumotlarga kirish, ma'lumotlarni o'zgartirish, yoki xizmat ko'rsatishni rad etishga (DoS) sabab bo'ladi. Komponentlar OS, ma'lumotlar bazasi, API, server va boshqalarni o'z ichiga olishi m-n.

07 IDENTIFICATION & AUTHENTICATION FAILURES

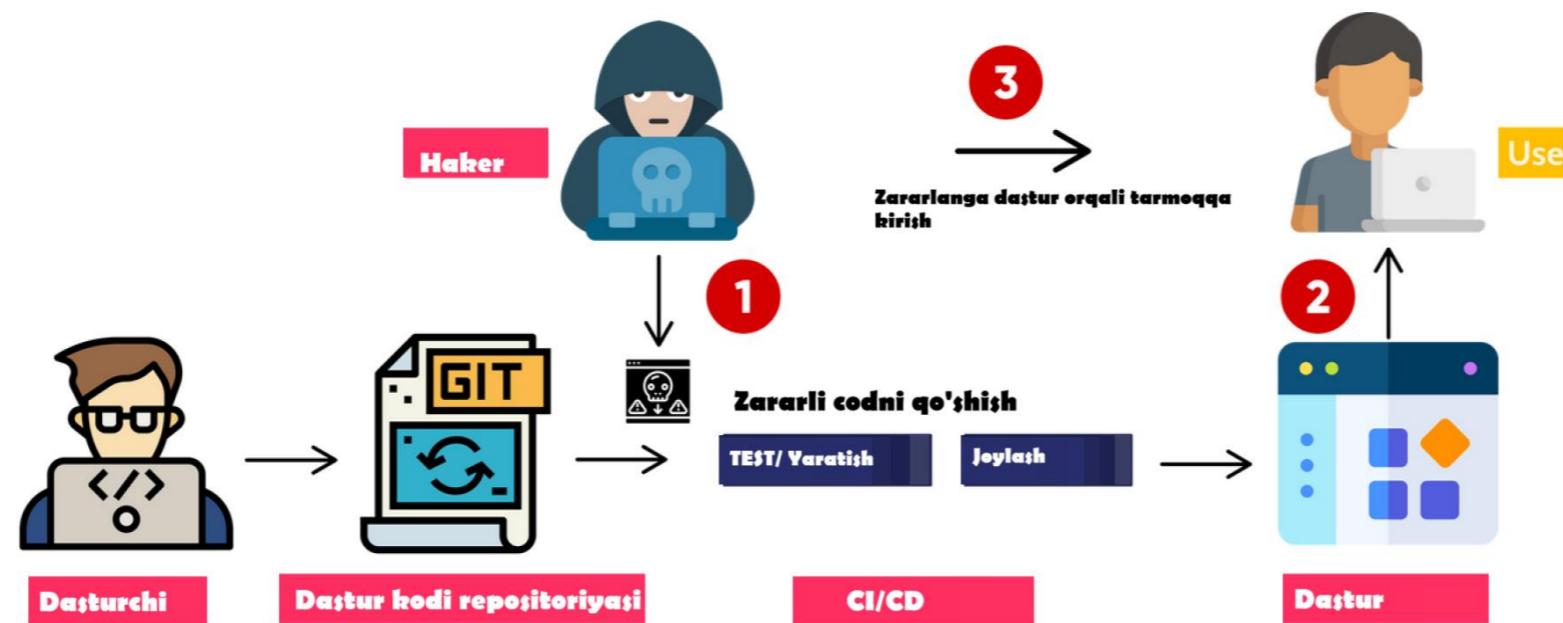
Foydalanuvchining shaxsini aniqlash, autentifikatsiya yoki sessiya bo'shqaruvi bilan bog'liq funktsiyalar to'g'ri amalga oshirilmagan taqdirda, identifikatsiya va autentifikatsiya xatoliklari yuzaga kelishi mumkin.

Hujumchilar identifikatsiya va autentifikatsiya xatoliklaridan foydalanib, parollar, kalitlar, sessiya tokenlari yoki bo'shqa amalga oshirişdagi kamchiliklarni ekspluatatsiya qilish orqali boshqa foydalanuvchilarning shaxsini o'zlaştırishlari mumkin.

08 SOFTWARE AND DATA INTEGRITY FAILURES

Daštur va ma'lumotlar yaxlitligi xatoliklari, yaxlitlik buzilishlariga qarshi himoya qilinmagan yoki ishonchsz manbalardan dastur ishlataidan kod va infratuzilma bilan bog'liq.

Xafsiz bo'Imagan CI/CD (Continuous Integration/Continuous Deployment) tizimi ruxsatli kirish, zararli kod yoki tizimning buzilishiga olib kelishi mumkin.

09

LOGGING AND MONITORING FAILURES

Xavfsizlik hodisalarini yetarlicha qayd etmaslik, kuzatmaslik yoki hisobot bermaslik shubhali xatti-harakatlarni aniqlashni qiyinlashtiradi va hujumchining sizning ilovangizdan muvaffaqiyatli foydalaniш ehtimolini sezilarli darajada oshiradi.

Haker

1
→

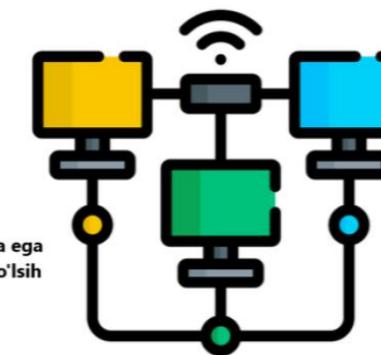
Ichki tarmoqqa kirish

Fayrvol

2
→

Zaifliklarga tekshirish va xafsiqlika ega bo'lamagan ma'lumotlarga ega bo'sih

Ichki tizimlar

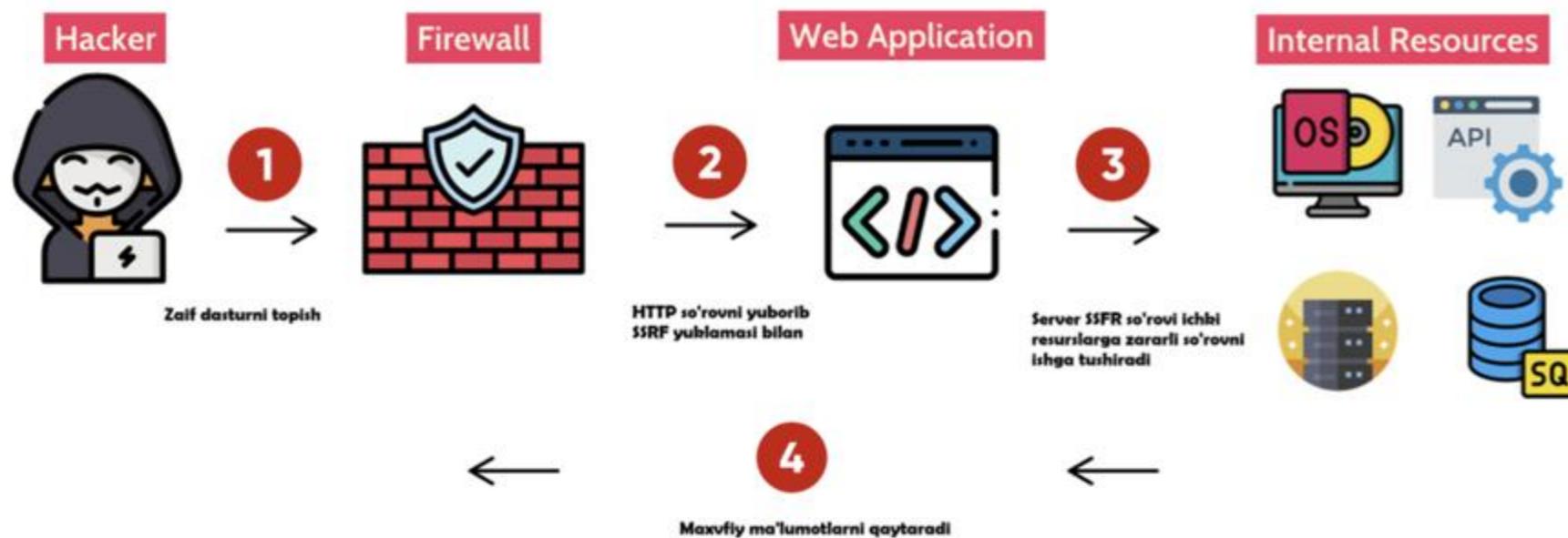
3

Bolalar maktablari veb-sayti operatori monitoring va loglashning yo'qligi sababli xujumni aniqlay olmaydi. Hujumchi minglab baholar, shaxsiy ma'lumotlar yozuvlariga kirib, ularni o'zgartirdi.

10

SERVER-SIDE REQUEST FORGERY

Server tomoni so'rouni aldash (SSRF) hujumlari, tashqi tarmoqdan kirib bo'lmaydigan va fayrvol ortida joylashgan ichki tizimlarni nishon olish uchun ishlataladi.

Oddiy SSRF hujumi davomida hujumchi severni ichki xizmatlarga ularishga majbur qilishi mumkin

PLAYBOOK MADE WITH

**Turan
Security**

Turan Security | Special thanks to Min of Defence